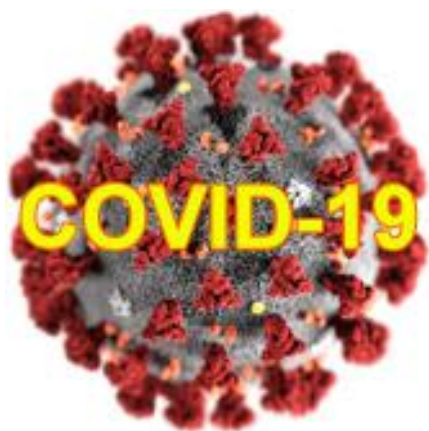

Preventívne odporúčania proti šíreniu koronavírusu pre zamestnancov z pohľadu odborov

V súčasnosti sa často stretávame s informáciami o rýchлом šírení koronavírusu, ktorý pôvodne vznikol v Číne a postupne sa rozširuje po celom svete. Nedávno bol tento vírus zaznamenaný aj na európskom kontinente, najmä v severnom Taliansku, ale jeho výskyt bol zistený už i v okolitých, susedských krajinách.

Je to v podstate epidémia akútnych respiračných infekcií vyvolaných novým ochorením COVID-19 (koronavírusom), ktorá obyčajne vzniká kvapôčkovou infekciou prenášanou vzduchom, osobným kontaktom a pod.

Príznaky ochorenia sú podobné ako pri chrípke – horúčka, kašeľ, sťažené dýchanie, bolesť hlavy, svalov a prejavom je aj celková únava organizmu. Inkubačná doba ochorenia je približne 14 dní. **V prípade zistenia týchto prejavov a príznakov ochorenia je potrebné ihneď vyhľadať lekársku pomoc a dodržiavať všetky dôležité hygienické opatrenia.**

V súvislosti so šírením rizika vzniku ochorenia koronavírusom dostávajú celý rad otázok, ako má byť zaistená bezpečnosť a ochrana zdravia zamestnancov v prípade vzniku takejto epidémie. Každý deň sa situácia mení a nové miesta kde sa koronavírus vyskytuje pribúdajú.

Konfederácia odborových zväzov /ďalej len KOZ SR/ v záujme podporiť prevenciu vypracovala odporúčanie a v tejto súvislosti prinášame stručný prehľad stanovených povinností zamestnávateľov a práv zamestnancov v oblasti zaistenia bezpečnosti pri práci, hygieny práce a pracovného prostredia, ktoré sú bližšie definované v nasledovných predpisoch.

Všeobecné zásady

Ochrana zdravia:

Zákon č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov ustanovuje:

§ 12 Opatrenia na predchádzanie ochorení

Ods. 1 Opatrenia na predchádzanie ochoreniam,

Ods. 2 Opatrenia na predchádzanie vzniku a šírení prenosných ochorení,

Ods. 3 Opatrenia na predchádzanie vzniku iných hromadne sa vyskytujúcich ochorení a iných porúch zdravia a na ich obmedzenie,

Ods. 4 Opatrenia na predchádzanie vzniku ochorení podmienených prácou a na ich obmedzenie.

§ 14 Poradenská činnosť

Ods. 1 Úrad verejného zdravotníctva SR a regionálne úrady verejného zdravotníctva vykonávajú poradenskú činnosť v oblasti podpory a ochrany zdravia, zriaďujú a prevádzkujú poradenské centrá ochrany a podpory zdravia.

- § 17 Pitná voda
- § 20 Vnútorné prostredie budov
- § 26 Zariadenia spoločného stravovania
- § 30a Pracovná zdravotná služba
- § 30e Posudzovanie zdravotnej spôsobilosti na prácu
- § 48 Ohrozenie verejného zdravia
- § 52 Povinnosti fyzických osôb – podnikateľov a právnických osôb
- § 54 Štátny zdravotný dozor

V tejto súvislosti Ministerstvo zdravotníctva SR zriadilo od 2. 3.2020 infolinky, ktoré sú funkčné 24 hodín denne a 7 dní v týždni:

<https://www.health.gov.sk/Titulka>

<http://www.uvzs.sk/>

Kontakty prístupné pre verejnosť:

Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky
Tel.: 0917 222 682,
E-mail: nyvykoronavirus@uvzs.sk

Kontaktné údaje na Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v

Banskej Bystrici:	0918 659 580
Bratislave:	0917 426 075
Nitre:	0948 495 915
Trnave:	0905 903 053
Trenčína:	0911 763 203
Košiciach:	0918 389 841
Prešove:	0911 908 823
Žiline:	0905 342 812

Zákon č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Tento zákon ustanovuje všeobecné zásady prevencie a základné podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a na vylúčenie rizík a faktorov podmieňujúcich vznik pracovných úrazov, chorôb z povolania a iných poškodení zdravia z práce. Ochrana zdravia zamestnancov je neoddeliteľnou súčasťou zaistenia povinností vyplývajúcich z BOZP.

- § 5 Všeobecné zásady prevencie
- § 6 Všeobecné povinnosti zamestnávateľa
- § 7 Oboznamovanie a informovanie zamestnancov
- § 8 Povinnosti zamestnávateľa pri bezprostrednom a vážnom ohrození života alebo zdravia
- § 9 Kontrolná činnosť
- § 10 Spolupráca zamestnávateľa a zamestnancov
- § 12 Práva a povinnosti zamestnancov
- § 17 Pracovný úraz, iný úraz, choroba z povolania, nebezpečná udalosť a závažná priemyselná havária
- § 29 Kontrolná činnosť orgánov zastupujúcich zamestnancov

Zákon č. 311/2001 Z.z., Zákonník práce v znení neskorších predpisov.

Zákonník práce ustanovuje základné pravidla a povinnosti pri zamestnávaní občanov v pracovných vzťahoch bez akýchkoľvek obmedzení a diskriminácie.

V čl. 8 ZP je stanovené, že zamestnávateľa sú povinný robiť opatrenia v záujme ochrany života a zdravia zamestnancov pri práci a zodpovedajú podľa tohto zákona za škody spôsobené pracovným úrazom alebo chorobou z povolania. Zamestnanci majú právo na hmotné zabezpečenie pri neschopnosti na prácu, v starobe, v súvislosti s tehotenstvom a rodičovstvom na základe predpisov o sociálnom zabezpečení. Zamestnancom so zdravotným postihnutím zamestnávateľ zabezpečuje pracovné podmienky umožňujúce im uplatniť a rozvíjať ich schopnosti na prácu s ohľadom na ich zdravotný stav. Pracovnoprávne vzťahy sú v čase neschopnosti zamestnancov na prácu z dôvodov choroby, úrazu, tehotenstva alebo materstva a rodičovstva vo zvýšenej miere chránené zákonom.

§ 81 Základné povinnosti zamestnanca

§ 82 Základné povinnosti vedúcich zamestnancov

§ 91 Prestávky v práci

§ 92 Nepretržitý denný odpočinok

§ 141 Dôležité osobné prekážky v práci

§ 146 Ochrana práce

§ 147 Povinnosti zamestnávateľa

§ 148 Práva a povinnosti zamestnancov

§ 149 Kontrola odborovým orgánom

§ 151 Pracovné a životné podmienky zamestnancov

§ 156 zabezpečenie zamestnanca pri dočasnej pracovnej neschopnosti, v starobe a zamestnávanie po návrate do práce.

§ 160 Pracovné podmienky žien a mužov starajúcich sa o deti

§ 176 Lekárska prehliadka vo vzťahu k práci

§ 229 Účasť zamestnancov v pracovnoprávnych vzťahoch a jej formy

KOZ SR za účelom koordinácie postupu v reakcii na hrozbu preniknutia koronavírusu COVID-19 na územie Slovenskej republiky ku dňu 3. 3.2020 odporúča vykonať nasledovné preventívne opatrenia.

1. Upozorniť všetkých zamestnancov KOZ SR a odborové organizácie združené v KOZ SR na dodržiavanie všetkých preventívnych opatrení individuálnej a kolektívnej ochrany.
2. KOZ SR odporúča služobne cesty do krajín s vysokým rizikom nákazy v súčasnosti zakázať.
3. Každý zamestnanec, ktorý bol v krajine kde sa koronavírus vyskytol, alebo prechádzal cez túto krajinu je povinný túto skutočnosť nahlásiť svojmu nadriadenému.
4. V rámci KOZ SR sa odporúča prijať nasledovné preventívne opatrenia proti šíreniu koronavírusu:

Oblasť dezinfekcie

- zabezpečenie dostatok dezinfekčných gélov v priestoroch KOZ SR a OZ,

- v spolupráci s JMFZOOZ a upratovacej činnosti zabezpečiť dôkladnú dezinfekciu pri upratovaní, predovšetkým zariadiť zvýšenú dezinfekciu v sociálnych zariadeniach, kľučiek, zábradlí a pod.,
- rovnako v spolupráci s odborom upratovacej činnosti venovať najmä zvýšenú dezinfekciu všetkých povrchov,
- na pracoviskách - v kanceláriách, ako aj v domácnostiach dbajte na zvýšenú dezinfekciu povrchov. Vírus môže prežiť na objektoch a veciach až 24 hodín.

Oblasť hygieny

- zabezpečiť prostredníctvom strážnej služby (vrátnica) upozorňovanie zamestnancov a rovnako aj návštevy na vykonávanie dôslednej dezinfekcie rúk,
- navrhujeme aby KOZ SR zabezpečila rúška, rukavice, okuliare a dezinfekčné a ochranné prostriedky pre vodiča, ktorí cestuje na letisko,
- KOZ SR a OZ združené v KOZ SR majú zabezpečiť poučenie svojich zamestnancov o používaní ochranných prostriedkov,
- KOZ SR zabezpečí informáciu (prípadne link na MZ SR a ÚVZ SR) na WEB stránke kde sú denne aktualizované informácie o prevencii proti koronavírusu,
- zamestnanci KOZ SR budú poučení ako postupovať v prípade objavenia príznakov koronavírusu.

Zvýšená hygiena

- Odporúčané je častejšie si umývanie rúk, mydlom, dezinfekčným gélom a vodou po dobu najmenej 20 sekúnd. Ak nie je po ruke mydlo a voda treba použiť dezinfekčný prostriedok na báze alkoholu.
- Neumytými rukami sa nedotýkame očí, úst a nosa.
- Zakrývajte si nos a ústa pri kašľaní a kýchaní jednorazovou papierovou vreckovkou, následne ju zahodte do koša, prípadne ohnutou rukou v lakťi /nie priamo do rúk/. Ak kašlete, či kýchate len do ruky, vírus prenášate dotykom do okolia.
- Konzumujte zvýšene dávky vitamínov, čerstvého ovocia a zeleniny.
- Vyhýbajte sa akciám a miestam, kde sa zhromažďuje veľký počet ľudí.
- Vyhýbajte sa blízkeho kontaktu s ľuďmi, ktorí javia príznaky chrípky alebo nádchy.
- Ak ste chorí, kontaktujte svojho ošetrojúceho lekára, ktorý určí ďalší postup liečby.

Ako odbory sa chceme postaviť k minimalizácii šíreniu rizika koronavírusu zodpovedne. No najvyššia miera zodpovednosti je na každom z nás ako z pohľadu šírenia nákazy, tak aj z pohľadu prevencie.

Ďakujeme za spoluprácu a **buďme zdraví.**

Marián **Magdoško**
prezident KOZ SR